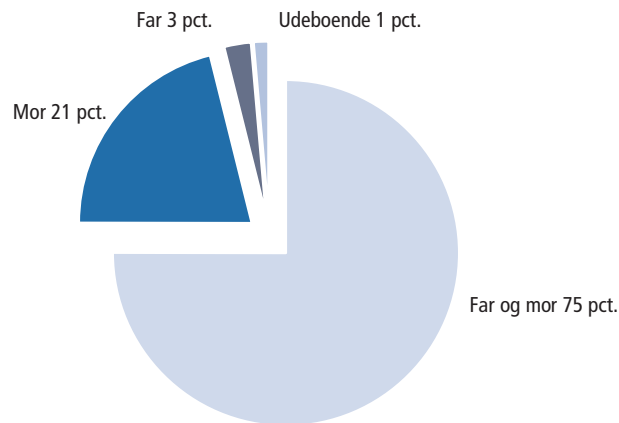

2. Børns familieforhold

Familien er børnenes fundament

Familien og familiens vilkår er af stor betydning for et barns tilværelse og er det fundament, barnet har for en tilværelse også uden for familien. 75 pct. af alle børn bor hos deres mor og far, 21 pct. bor hos deres mor, 3 pct. bor hos deres far, og 1 pct. bor ikke sammen med nogen af deres forældre.

figur 2.0.1 Børn fordelt på familietype. 1. januar 2001

Far, mor og to børn mest almindeligt

Børns almindeligste familieform er en kernefamilie med far, mor og én søster eller bror, som det fremgår af nedenstående top 10 liste over sammensætningen af de familier, børn bor i. Her er medregnet alle de søskende, der bor hjemme, også søskende over 18 år.

Tabel 2.0.1 Børn fordelt på de almindeligste familieformer

	1991	2001
	pct.	
I alt	100	100
Far, mor og 1 søster eller bror	41	39
Far, mor og 2 søskende	15	18
Far og mor uden søskende	15	13
Enlig mor og 1 søster eller bror	6	6
Enlig mor uden søskende	5	5
Far, mor og 3 søskende	3	4
Mor med partner og 1 søster eller bror	3	3
Enlig mor og to søskende	2	2
Mor og partner og uden søskende	2	2
Andre kombinationer	8	9

Flere børn i større familier

Sammenligningen med 1991 viser, at der i 2001 er blevet flere børn, der bor i større familier. Andelen af børn, der bor sammen med begge for-

ældre og to eller flere søskende, er steget fra 20 pct. i 1991 til 24 pct. i 2001. Der er i samme periode sket et fald i andelen af enebørn.

Børn kan være knyttet til flere familier

De børn, der ikke bor samme med begge forældre, har som regel samkvem med den forælder, de ikke bor sammen med, og kommer til at indgå i familiesamkvem med begge forældre, forældrenes partnere og forældrenes partners børn. Derfor er der, foruden den familie børnene bor i, medtaget oplysninger om de forældre og deres eventuelle partnere, som børnene ikke bor hos.

Opgørelsen er foretaget pr. 1. januar 2001. Hvor det er relevant, er der sammenlignet med opgørelser pr. 1. januar 1991. Endelig er der foretaget opgørelser for alle 17-årige pr. 1. januar 2001, der har boet i landet hele deres liv. I disse opgørelser sammenlægges antallet af familier, antallet af voksne og søskende, de 17-årige har haft i hele deres liv.

1 pct. af alle børn var anbragt uden for hjemmet pr. 1. januar 2000, drenge oftere end piger og flere af de ældre end af de yngre børn. Mange af de børn der er eller har været anbragt har resourcesvage mødre, og mange af dem har forældre, der har fået frihedsstraf.

4 pct. af alle børn har oplevet, at deres forældre har fået frihedsstraf. Det er oftest faderen, der har fået frihedsstraf, og under halvdelen af børn, hvis far har fået en frihedsstraf i barnets levetid, bor sammen med ham. Næsten halvdelen af forældrenes frihedsstraffe var på under en måned.

2.1 De voksne i børns familier

Definition af en familie

En familie er defineret som én voksen eller et par voksne, der bor på samme adresse med eller uden hjemmeboende børn under 18 år. Som par regnes to voksne, der enten er gift med hinanden eller er registrerede partnere; eller to personer af forskelligt køn, med en aldersforskel på under 15 år. Børn, dvs. personer, der ikke er fyldt 18 år, opgøres som deres egen familie, hvis de ikke bor sammen med nogen af forældrene, hvis de er gift, eller hvis de har egne børn.

En familie regnes for at være den samme, så længe den eller de voksne er de samme. Hvis der sker ændringer blandt de voksne i familien, fx ved at manden flytter, og kvinden bliver boende, bliver familien delt i to familier. Hvis manden på et senere tidspunkt flytter tilbage igen, defineres familien igen som en ny familie, og de to voksne og børnene har hver været i tre familier.

Familierne opgøres kun ved hvert årsskifte, så en person kan i statistikken højst skifte familie én gang om året. Derved vil der i disse opgørelser være tale om en undervurdering af familieskift, da der kan ske ændringer i familierne flere gange på et år.

Det er folkeregisteradressen, der bruges som udgangspunkt for at finde, hvilke personer, der bor sammen. En person kan kun have én folkeregisteradresse ad gangen, så børn, der bor på skift hos far og mor, er i stati-

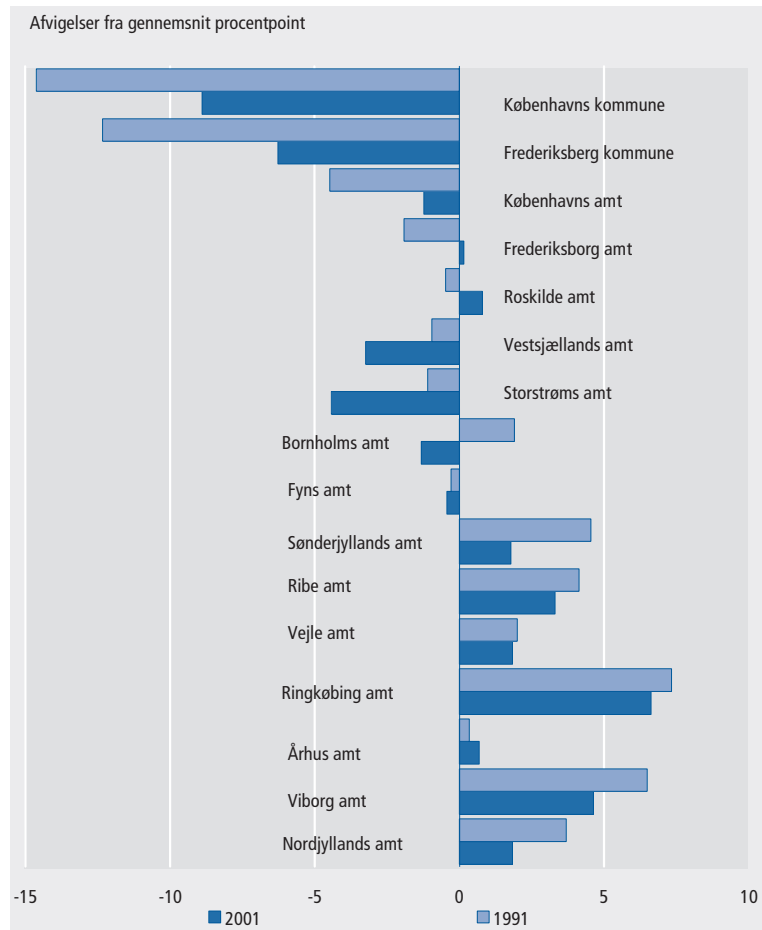
stikken registreret som boende der, hvor barnet har folkeregisteradresse.

Børn der bor hos begge forældre

75 pct. af børnene bor sammen med begge forældre

Langt de fleste børn i Danmark bor i den traditionelle kernefamilie bestående af far, mor og børn. 75 pct. af alle børn, 869.000, bor pr. 1. januar 2001 sammen med begge deres forældre, 21 pct. bor hos deres mor, 3 pct. bor hos deres far, og 1 pct. bor ikke sammen med nogen af deres forældre.

Figur 2.1.1 Andelen af børn, der bor hos begge forældre

Samme mønster som for ti år siden

En sammenligning med 1991 viser, at der ikke er sket store ændringer i dette mønster i de forløbne ti år. Andelen af børn, der bor hos begge forældre, er faldet fra 76 pct. i 1991 til 75 pct. i 2001, og andelen af børn, der kun bor hos deres mor, er steget fra 20 til 21 pct.

104 børn har to mødre og ingen fædre

Som noget forholdsvis nyt i den danske lovgivning kan personer i registrerede partnerskaber adoptere partnerens børn. Som følge heraf er der 104 børn pr. 1. januar 2001, der har to mødre. Foruden de 104 børn bor 217 børn hos deres mor og hendes registrerede partner, og 3.600 børn bor i en husstand med mor og en anden kvinde. Der er ikke nogen børn, der bor sammen med to fædre, men ti børn bor sammen med deres far og hans registrerede partner, og 676 børn bor i en husstand med far og en anden mand.

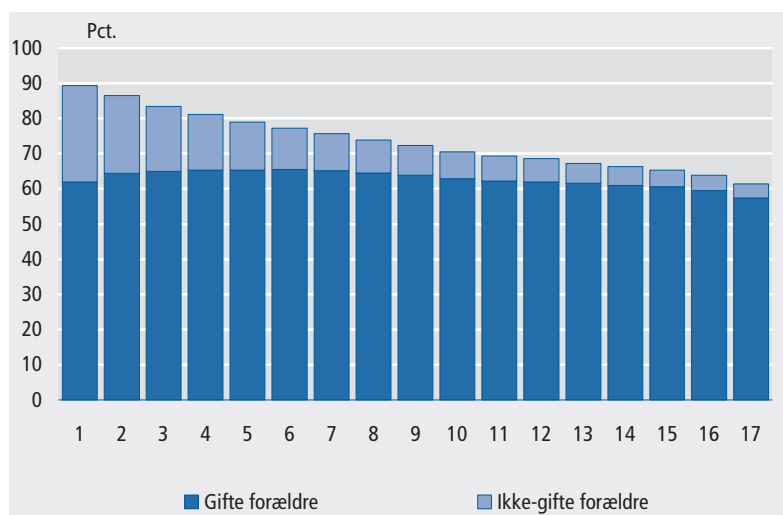
Store regionale forskelle...

At 75 pct. af alle børn bor sammen med begge deres forældre, dækker over store regionale forskelle. I København og Frederiksberg kommuner bor 66 pct. af børnene med begge forældre, hvilket er 9 procentpoint mindre end gennemsnittet, mens andelen af børn, der bor sammen med begge forældre, toppes i Ringkøbing Amt med 82 pct. - 7 procentpoint over landsgennemsnittet.

.men de er blevet mindre

Det regionale mønster har ændret sig fra 1991 til 2001. Forskellene på, hvor mange af børnene, der bor hos begge forældre, er blevet udjævnet mellem de forskellige amter. Især i hovedstadsområdet er andelen af børn, der bor hos begge forældre steget, mens den er faldet i Jylland. I København er andelen af børn, der bor hos begge forældre, steget fra 61 til 66 pct. - altså fra 15 procentpoint under landsgennemsnittet til kun 9 procentpoint under landsgennemsnittet.

Figur 2.1.2 Børn, der bor hos begge forældre, fordelt på alder og forældrenes civilstand. 1. januar 2001

63 pct. af alle børn bor hos forældre, der er gift med hinanden

63 pct. af alle børn eller 727.000 bor hos deres forældre, som er gift med hinanden, mens 12 pct. har forældre, der bor sammen uden at være gift. Også dette dækker over regionale forskelle, idet 15 pct. af børnene i København bor hos deres forældre, som ikke er gift med hinanden, mens dette kun er tilfældet for 11 pct. af børnene i Ringkøbing Amt.

Andelen af børn, der bor sammen med begge forældre, varierer også med børnenes alder. Af de 1-årige bor 89 pct. sammen med begge forældre, mens andelen falder til 72 pct. af de 9-årige og 61 pct. af de 17-årige.

En større andel af de yngre børn bor hos forældre, der ikke er gift med hinanden, nemlig 27 pct. af de 1-årige, 8 pct. af de 9-årige og 4 pct. af de 17-årige.

Børn der bor hos deres mor

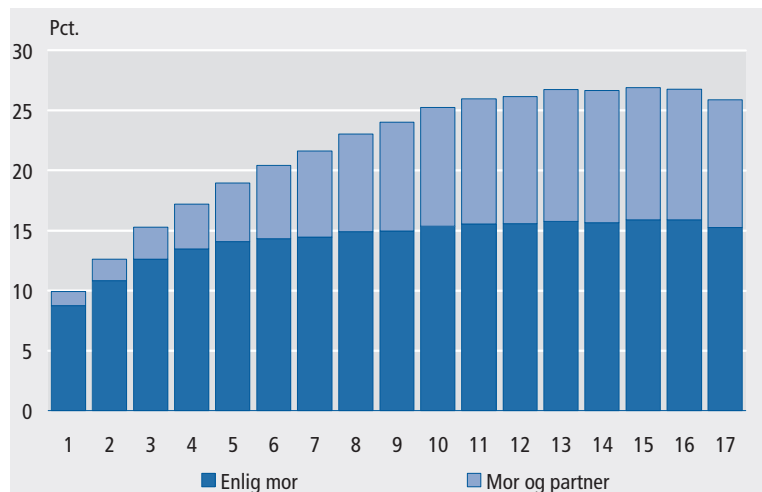
21 pct. bor kun med deres mor

For børn, der ikke bor hos begge forældre, er det mest almindeligt at de bor sammen med deres mor. 21 pct. af alle børn bor sammen med deres mor, men ikke med deres far. Af alle børn bor 14 pct. hos en enlig mor, mens 7 pct. bor hos en mor og hendes nye partner.

Jo ældre børnene er, jo flere bor sammen med deres mor uden deres far: 10 pct. af alle 1-årige bor kun hos deres mor, mens 24 pct. af de 9-årige og 27 pct. af de 16-årige bor hos deres mor.

Figur 2.1.3

**Børn, der bor hos deres mor, fordelt efter alder og familietype.
1. januar 2001**

11 pct. af de 16-årige bor sammen med papfar

En del mødre flytter sammen med en ny partner, så af de ældre børn bor en større andel sammen med moderen og hendes nye partner: 5 pct. af de 5-årige, 9 pct. af de 9-årige og 11 pct. af de 16-årige bor sammen med moderen og hendes nye partner, mens andelen af børn, der bor hos deres enlige mor, holder sig mere konstant på 14 pct. for de 5-årige, 15 pct. for de 9-årige og 16 pct. for de 16-årige.

Næsten alle børn, der bor sammen med deres mor, men uden deres far, har en far med bopæl i Danmark. Men 3 pct. af alle børn bor hos deres mor og har ingen far. 1 pct. af børnene har mistet faderen ved dødsfald og for 2 pct. af børnene findes der ikke oplysninger om en far.

Tabel 2.1.1 **Børn, der bor hos deres mor, fordelt efter forældres familietype.
1. januar 2001**

	Enlig mor	Mor med ny partner	I alt
	antal børn		
I alt	160 280	84 692	244 972
Ingen far	19 682	15 753	35 435
Far der er enlig	100 080	36 389	136 469
Far med en ny partner	40 518	32 550	73 068

Børn der bor hos deres far

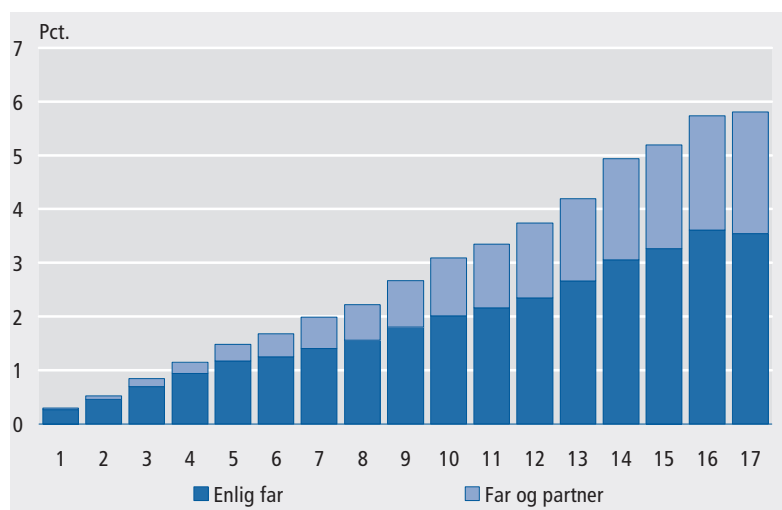
Kun 3 pct. bor alene hos deres far

3 pct. af alle børn bor sammen med deres far uden deres mor. Også her stiger andelen med alderen: 1 pct. af de 3-årige, 3 pct. af de 9-årige og 6 pct. af de 17-årige bor hos deres far.

2 pct. af de 17-årige bor med papmor

Også en del af de enlige fædre flytter sammen med en ny partner, så med stigende alder bor flere børn sammen med faderen og hans nye partner: 1 pct. af de 9-årige og 2 pct. af de 17-årige bor hos deres far og hans nye partner.

Figur 2.1.4 **Børn der bor hos deres far fordelt efter alder og familietype.
1. januar 2001**

Næsten alle børn, der bor sammen med deres far uden deres mor, har en mor med bopæl i Danmark. Men 0,5 pct. af alle børn bor hos deres far og har ingen mor. 0,4 pct. af børnene har mistet deres mor ved dødsfald og for 0,1 pct. af børnene findes der ikke oplysninger om en mor.

Tabel 2.1.2 **Børn, der bor hos deres far, fordelt efter forældrenes familietype. 1. januar 2001**

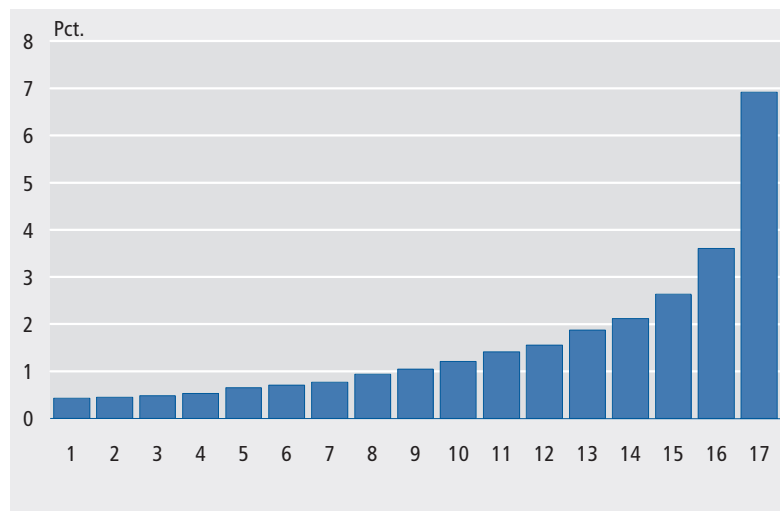
	Enlig far	Far med ny partner	I alt
	antal børn		
I alt	19 954	10 115	30 069
Ingen mor	3 387	2 141	5 528
Mor der er enlig	10 123	3 786	13 909
Mor med en ny partner	6 444	4 188	10 632

Børn der ikke bor sammen med forældre

1 pct. bor uden forældre

1 pct. af alle børn, 16.600, kaldes udeboende, fordi de ikke bor sammen med nogen af deres forældre, eller fordi de er gift eller de har egne børn. For 12.000 af disse børn findes begge deres forældre, men 2.800 har ingen mor og 3.600 har ingen far. 1.700 børn har hverken far eller mor.

Figur 2.1.5 **Børn der ikke bor hos forældre fordelt efter alder. 1. januar 2001**

Starter med at bo hos begge forældre

Næsten alle børn starter med at bo hos begge deres forældre. Kun 0,4 pct. af de 1-årige, 1 pct. af de 9-årige og 7 pct. af de 17-årige bor ikke sammen med nogen af deres forældre.

16 af de børn, der er med i gruppen udeboende, er gift og bor sammen med deres ægtefælle, og andre 16 er gift, men bor ikke sammen med ægtefællen, 365 bor sammen med deres egen partner og endelig er der 143 unge under 18 år, der selv har børn, som de bor sammen med.

Mange grunde til at bo uden forældre

Der kan være flere årsager til, at et barn ikke bor hos sine forældre. Barnet kan vente på, at en adoption skal gå i orden. Barnet kan være i

pleje eller på døgninstitution. En del af de ældre børn er flyttet hjemmefra. Nogle børn har forældre i udlandet, nogle er kommet til landet som uledsagede flygtningebørn, nogle er på skoleophold. Nogle børn har mistet deres forældre. Årsagen til at barnet er udeboende kan ikke ses direkte. Som udeboende regnes også unge under 18 år, der henføres til deres egen familie, fordi de er gift eller selv har børn, uanset om de rent faktisk bor hos deres forældre.

Tabel 2.1.3 Udeboende børn fordelt efter forældrenes familietype. 1. januar 2001

	Ingen far	Far der er enlig	Far med ny partner	I alt
	----- antal børn -----			
I alt	3 605	9 656	3 313	16 574
Ingen mor	1 747	754	314	2 815
Mor der er enlig	1 274	7 025	1 732	10 031
Mor med ny partner	584	1 877	1 267	3 728

1,5 pct. har mistet en far eller mor

I alt 18.000 eller 1,5 pct. af alle børn har mistet en far eller mor ved dødsfald. Heraf har 200 mistet både far og mor, mens 5.000 har mistet en mor, og 12.500 har mistet en far. 0,1 pct. af de 1-årige, 1,5 pct. af de 9-årige og 4 pct. af de 17-årige har mistet en far eller mor.

2.2 Familieskift gennem de 17-åriges liv

Opbrud i familien betyder meget for børn. For i alt 48.481 17-årige pr. 1. januar 2001 findes der oplysninger om deres familieforhold for alle årene. Man kan fx se, hvor mange familier de 17-årige har haft gennem livet, og hvor mange voksne i form af forældre og forældres partnere barnet har haft.

57 pct. har gennem hele barndommen boet med de samme to voksne i den samme familie

57 pct. af de 17-årige har boet sammen med de samme to voksne i én familie hele deres barndom. 13 pct. har haft to familier og to voksne - oftest fordi de først har boet sammen med mor og far i én familie, hvorefter far er flyttet, og barnet er så alene med mor i en ny familie. Af de 17-årige har 6 pct. boet i tre familier med tre forskellige voksne - de fleste først med mor og far i en familie, så alene med mor i familie nummer 2, og hvis moderen får en ny mand, så i familie nummer 3 med en tredje voksen.

79 pct. af de 17-årige har kun boet med 2 voksne

79 pct. eller 38.200 af de 17-årige har kun boet sammen med to forskellige voksne i løbet af deres barndom, og 30.200 af dem har hele deres barndom boet sammen med begge deres forældre, mens 2.800 i en periode ikke har boet sammen med deres mor, og 6.700 i en periode ikke har boet sammen med deres far.

Næsten alle de 17-årige, der bor sammen med begge deres forældre, har ikke boet sammen med andre voksne. Kun 1 pct. af dem, der pr. 1. januar 2001 bor sammen med deres mor og far, har boet med tre forskel-

lige voksne - fx hvis barnet først har boet sammen med mor og far, derefter er faderen flyttet, og en ny mand er flyttet sammen med moderen, hvorefter den nye mand er flyttet, og faderen er flyttet tilbage igen.

Tabel 2.2.1 De almindeligste familiekombinationer gennem barndommen for 17-årige pr. 1. januar 2001

	Pct.
I alt	100
1 familie, 2 voksne	57
2 familier, 2 voksne	13
3 familier, 3 voksne	6
3 familier, 2 voksne	5
4 familier, 3 voksne	4
4 familier, 2 voksne	2
5 eller flere familier, 3 voksne	2
Øvrige kombinationer	11

15 pct. af de 17-årige har boet sammen med 3 voksne

Den største andel af de 17-årige, der ikke bor sammen med både deres far og mor, har boet sammen med flere voksne end de voksne, de i øjeblikket bor sammen med. Af dem, der bor sammen med deres mor og hendes partner, har 71 pct. kun boet sammen med tre voksne, sandsynligvis deres mor, deres far og moderens nye partner, mens 17 pct., har boet sammen med fire voksne. Dette kan være fordi moderen har boet sammen med to forskellige partnere, som ikke er barnets far, eller at barnet en overgang har boet hos faderen og hans partner.

4 pct. af de børn, der bor hos moderen og hendes nye partner, har boet sammen med fem eller flere forskellige voksne.

Tabel 2.2.2 17-årige pr. 1. januar 2001 fordelt på familietype og antal voksne, de har boet sammen med i løbet af barndommen

	Antal voksne						I alt
	Ingen	1	2	3	4	5 eller flere	
	pct.						
I alt	0	2	79	15	4	1	100
Enlig far	0	0	73	21	5	1	100
Enlig mor	0	7	65	22	5	1	100
Far og mor	0	0	99	1	0	0	100
Far og partner	0	0	0	64	30	5	100
Mor og partner	0	0	8	71	17	4	100
Udeboende	1	7	56	25	8	2	100

42 pct. har haft familieopbrud

Af alle de 17-årige har 58 pct. eller 28.300 kun haft én familie. Af dem har 27.800 boet sammen med to voksne i hele deres liv, mens 7 pct. eller 500 af dem har boet med deres mor hele livet. Et enkelt barn, der bor hos sin enlige far, har kun boet sammen med ham hele livet.

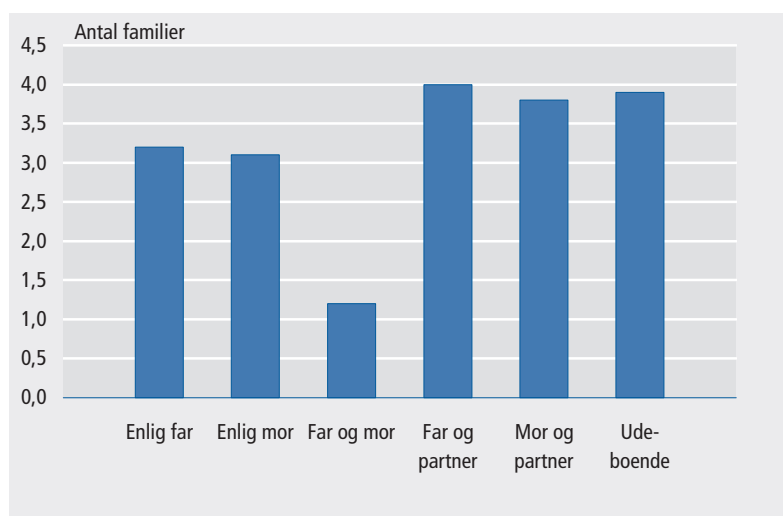
Nogle børn har kun boet sammen med to voksne, men har haft flere forskellige familier, fx fordi en af forældrene er flyttet ud og ind i familien flere gange, eller barnet er flyttet frem og tilbage mellem forældrene.

Tabel 2.2.3 17-årige pr. 1. januar 2001 fordelt på familietype og antal familier de har haft gennem barndommen

	Antal familier							I alt
	1	2	3	4	5	6	7 eller flere	
	pct.							
I alt	58	14	12	6	4	2	2	100
Enlig far	0	50	15	17	8	5	4	100
Enlig mor	7	49	10	19	5	6	4	100
Far og mor	92	2	4	1	1	0	0	100
Far og partner	0	5	45	18	19	7	7	100
Mor og partner	0	12	47	11	18	5	7	100
Udeboende	1	34	17	17	11	9	12	100

En forholdsvis lille andel af de 17-årige, der bor sammen med begge forældre, har oplevet mange familieskift, men har kun haft de samme to voksne - 1 pct. har haft fem forskellige familier, men kun de samme to voksne.

Figur 2.2.1 17-årige fordelt på familietype den 1. januar 2001 og gennemsnitligt antal familier de har boet i gennem deres barndom

2 pct. har haft mange familieopbrud

2 pct. eller knap 1.000 af de 17-årige har haft en familiemæssigt meget omskiftelig tilværelse, med mange familieopbrud. 19 pct. af de børn, der bor hos deres far og hans partner pr. 1. januar 2001 har haft fem forskellige familier og dermed fire familieopbrud, 7 pct. har haft seks familier, og yderligere 7 pct. har haft syv eller flere forskellige familier

igennem barndommen, og dermed seks familieopbrud. Sammenlagt har 33 pct. af de børn, der bor hos deres far og hans partner, haft fem eller flere familier.

I gennemsnit har de 17-årige boet i 2,2 forskellige familier. 17-årige, der bor sammen med begge forældre, har i gennemsnit kun haft 1,2 familie. For 17-årige, der bor hos en enlig far eller mor er det gennemsnitlige antal familier godt 3 og for dem, der bor hos forældre og deres partnere eller er udeboende, er gennemsnittet mellem 3,8 og 4,0.

2.3 Adopterede børn

Flest er adopteret af begge forældre

Der er i Danmark 12.100 børn som er adopterede af en eller begge deres forældre. De fleste af børnene, 9.400, er adopterede ved en såkaldt ikke-familieadoption, hvorved barnet ikke har beholdt nogen af sine oprindelige forældre. Der er 2.700 børn, der er adopteret ved familieadoption, hvilket betyder, at barnet er blevet adopteret af sin fars eller mors ægtefælle og derved har fået en ny far eller mor. 2.500 børn har på den måde fået en ny far, og 150 har fået en ny mor.

Tabel 2.3.1 **Adopterede børn fordelt efter alder, adoptionstype og køn. 1. januar 2001**

Alder	Ikke-familieadoption		Familieadoption		I alt
	Piger	Drenge	Piger	Drenge	
antal børn					
I alt	5 158	4 260	1 369	1 316	12 103
0 år	20	33	6	6	65
1 år	202	158	7	12	379
2 år	315	196	17	23	551
3 år	261	217	19	15	512
4 år	331	236	23	27	617
5 år	321	217	27	32	597
6 år	268	274	33	37	612
7 år	294	263	49	53	659
8 år	254	251	62	62	629
9 år	269	260	76	73	678
10 år	260	271	114	111	756
11 år	269	248	119	101	737
12 år	283	259	116	111	769
13 år	332	300	125	120	877
14 år	354	300	122	134	910
15 år	408	290	147	130	975
16 år	348	270	158	120	896
17 år	369	217	149	149	884

Flest piger bliver adopteret

Der er lidt flere adopterede piger end drenge, 6.500 piger og 5.600 drenge. Der er en overvægt af piger blandt de ikke-familieadopterede. Især er der en overvægt af piger blandt de børn, der kommer fra Indien.

*Flest adoptivbørn
fra Korea*

Hovedparten af de familieadopterede børn er født i Danmark, men 460 er født i udlandet. Af de ikke-familieadopterede børn er 750 født i Danmark. Det land, hvorfra de fleste af de ikke-familieadopterede børn kommer, er Korea efterfulgt af Columbia og Indien.

Tabel 2.3.2 Adopterede børn fordelt efter oprindelsesland, adoptionstype og køn. 1. januar 2001

Fødeland	Ikke-familieadoption		Familieadoption		I alt
	Piger	Drenge	Piger	Drenge	
	antal børn				
I alt	5 158	4 260	1 369	1 316	12 103
Danmark	347	398	1 118	1 102	2 965
Bolivia	29	33	-	-	62
Brasilien	27	24	5	1	57
Bulgarien	44	74	-	1	119
Columbia	593	854	-	-	1 447
Ecuador	48	63	-	-	111
Ethiopien	50	78	-	-	128
Guatemala	32	34	1	-	67
Haiti	30	59	-	-	89
Indien	966	287	1	1	1 255
Kina	401	18	1	-	420
Korea	1 525	1 190	2	-	2 717
Libanon	25	23	2	1	51
Philippinerne	19	48	24	15	106
Polen	23	42	14	19	98
Rumænien	85	111	3	2	201
Rusland	30	25	10	6	71
Sri Lanka	230	238	1	-	469
Thailand	62	93	42	26	223
Ungarn	85	120	1	-	206
Vietnam	142	104	1	-	247
Øvrige lande	365	344	143	142	994

Gennemsnitligt bor 75 pct. af alle børn under 17 år sammen med begge deres forældre. Andelen er dog større for de ikke-familieadopterede børn (87 pct.) og lavere for familieadopterede børn (71 pct.).

Tabel 2.3.3 Børn fordelt efter adoptionstype og familietype. 1. januar 2001

	Far og mor	Enlig mor	Mor og partner	Enlig far	Far og partner	Udeboende	I alt
	pct.						
Alle børn	75	14	7	2	1	1	100
Ikke-familieadopterede	87	7	3	2	1	1	100
Familieadopterede	71	12	8	3	1	4	100

2.4 Børns søskende

Flere former for søskende

Ligesom de fleste børn bor sammen med begge deres forældre, bor de fleste børn også sammen med deres helsøskende. Men der er børn, der har en anden familiesammensætning. De kan have samkvem med en forælder, der har fået børn i et andet parforhold eller bor sammen med en ny partner og dennes børn. Derfor er der børn, der omgås halvsøskende og forældrenes nye partners børn i en familieform, hvor børnene kommer til at indgå i andre søskendeforhold.

Både helsøskende, halvsøskende og papsøskende er taget med i opgørelserne over børns søskende.

Definition på søskendetyper

- Helsøskende er søskende, som har begge forældre fælles.
- Halvsøskende har enten en far eller en mor tilfælles.
- Papsøskende er forældrenes partners børn.

Alle 0-17-årige børn pr. 1. januar 2001 og 1. januar 1991 indgår i opgørelserne. Ældre søskende til disse børn, er medtaget i opgørelsen af antallet af søskende.

Opgørelserne skelner mellem, om børnene aktuelt bor på samme adresse som deres søskende eller ej. Mange børn har fx ældre søskende, der er flyttet hjemmefra, eller søskende, herunder papsøskende, der bor hos barnets anden forælder. Relationen som hel- eller halvsøskende varer hele livet, men papsøskende udskiftes, når forældre skifter partner.

Flere børn har flere søskende

Ser man alene på antallet af børn i familierne, er den største ændring fra 1991 til 2001, at andelen af børn, der ikke bor sammen med andre børn, er faldet fra 25 pct. i 1991 til 21 pct. i 2001, og andelen af børn i familier med mere end to børn er steget fra 24 til 30 pct.

Tabel 2.4.1 **Børn fordelt efter antal søskende i den familie de bor i**

	1991	2001
	pct.	
I alt	100	100
Ingen søskende	25	21
1 søster eller bror	51	49
2 søskende	19	22
3 søskende	4	6
4 søskende	1	2

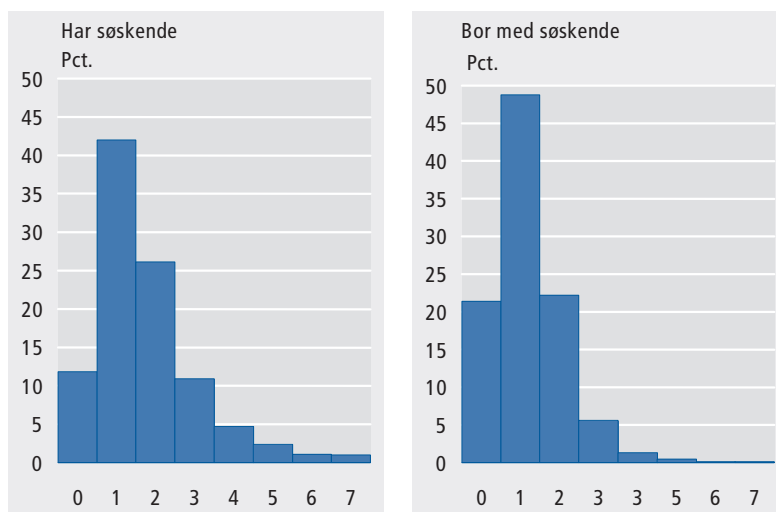
Næsten alle har søskende, men 12 pct. er enebørn

Næsten alle børn, 88 pct. af de i alt 1.161.000 børn pr. 1. januar 2001, har søskende. Det mest almindelige er at have én søster eller bror, som 42 pct. af alle børn har. 26 pct. har to søskende, 11 pct. har tre søskende, mens 9 pct. har fire eller flere søskende. 12 pct. af børnene har ingen søskende.

I forhold til 1991 er andelen af børn, der har søskende, steget med 2 procentpoint fra 86 pct. til 88 pct. I 2001 havde børnene også flere sø-

skende end de havde i 1991. Således har 46 pct. af børnene i 2001 to eller flere søskende, mens det samme kun gjaldt 42 pct. af børnene i 1991.

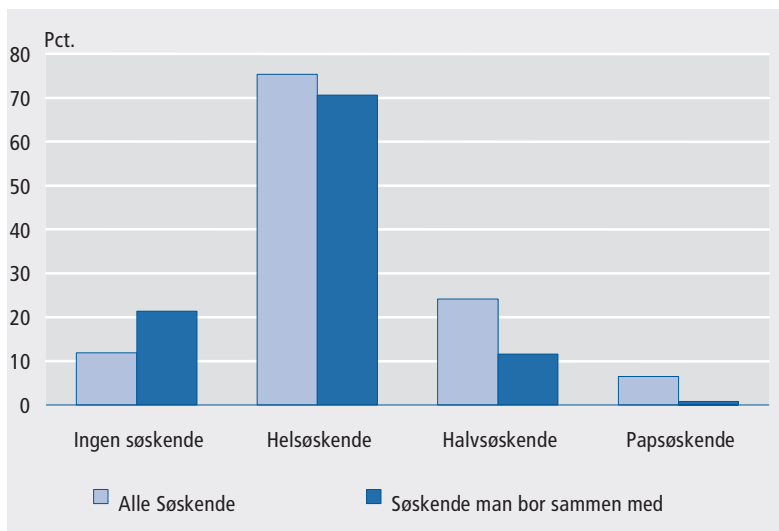
Figur 2.4.1 **Børn procentvis fordelt efter antal søskende i alt og antal søskende de bor sammen med, i pct. af alle børn. 1. januar 2001**

21 pct. af børnene bor ikke nødvendigvis sammen med alle deres søskende

Børnene bor ikke nødvendigvis sammen med alle deres søskende. De kan være flyttet hjemmefra, fordi de er blevet voksne, og de kan bo i en anden familie. I 2001 boede 21 pct. af børnene ikke sammen med søskende. 42 pct. af børnene har kun én søster eller bror, men 49 pct. boede sammen med én søster eller bror. En del af de børn, der har to eller flere søskende boede kun sammen med én af dem.

Figur 2.4.2 **Børn fordelt på søskendetyper i alt og søskendetyper de bor sammen med. 1. januar 2001**

2 pct. har hel-, halv- og papsøskende 12 pct. af børnene har ingen søskende, 75 pct. har helsøskende, 24 pct. har halvsøskende, og 7 pct. har papsøskende. Nogle børn 2 pct. har både hel- halv og papsøskende og tæller derfor med for hver type søskende, de har.

Flere børn med halvsøskende Sammenlignet med 1991 er der en lille stigning i andelen af børn med halvsøskende, idet der i 1991 var 22 pct. der havde halvsøskende, mens andelen med helsøskende og papsøskende er uændret.

Helsøskende bor som regel sammen Der er forholdsvis flere børn, der bor sammen med en eller flere af deres helsøskende end med halv- og papsøskende. 94 pct. af dem, der har helsøskende, bor sammen med mindst én af deres helsøskende, mens andelen for halvsøskende er 48 pct. og for papsøskende 12 pct.

Tabel 2.4.2 Børn fordelt efter kombination af søskendetyper

	1991	2001
	pct.	
I alt	100	100
Helsøskende	62	61
Enebørn	14	12
Halvsøskende	9	10
Hel- og halvsøskende	9	10
Halv- og papsøskende	2	2
Hel- og papsøskende	2	2
Hel-, halv-, og papsøskende	2	2
Papsøskende	1	1

2 pct. har både hel-, halv- og papsøskende De fleste børn, 61 pct., har kun helsøskende. 10 pct. af børnene har kun halvsøskende og 1 pct. har kun papsøskende, mens 16 pct. har flere typer af søskende, og 2 pct. har både hel-, halv og papsøskende.

Flest enebørn i Hovedstadsområdet Der er forskel på, hvor mange søskende børn har, alt efter hvor i landet de bor. I Hovedstadsområdet er 15 pct. af børnene enebørn mod 10 pct. i Jylland. 23 pct. af børnene i Hovedstadsområdet har to søskende, mens det samme gælder for 28 pct. af børnene i Jylland.

Det er lidt mere almindeligt at have halvsøskende i Hovedstadsområdet end i Jylland. 25 pct. i Hovedstadsområdet og 23 pct. i Jylland har halvsøskende. Men lige mange børn i begge områder har papsøskende (6 pct.).

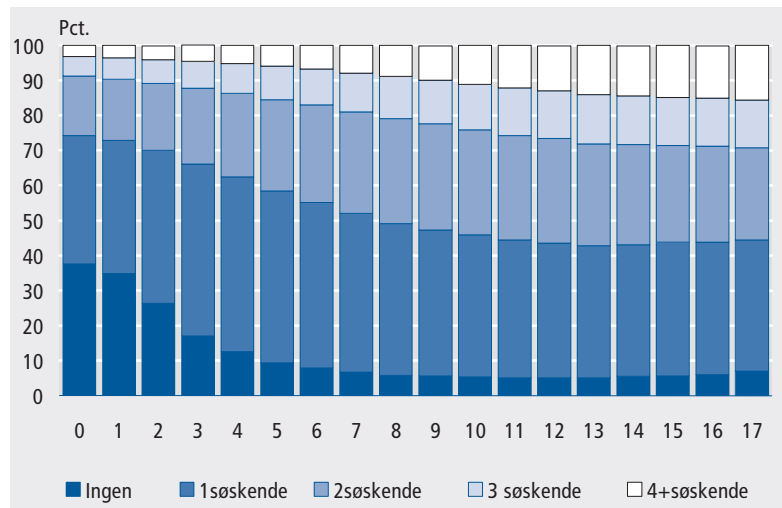
Børns alder og søskende

Både antallet og typen af børns søskende er forskellig på forskellige alderstrin. Andelen af enebørn er størst blandt de yngste børn. 38 pct. af de 0-årige er enebørn, men børnene er ikke ret gamle, før de har søskende. Som 5-årige er 9 pct. enebørn, og af de 11-14-årige er 5 pct., enebørn, mens andelen er 7 pct. for de 17-årige.

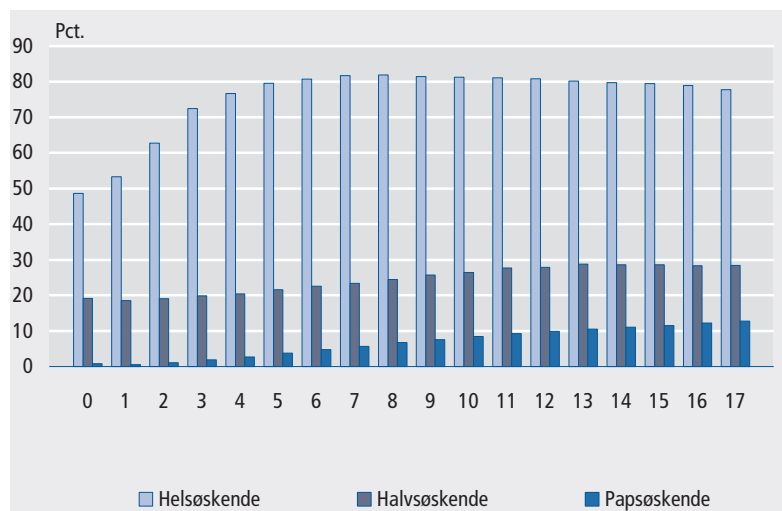
13 pct. af de 17-årige har papsøskende

Med alderen får en stigende andel af børnene både helsøskende, halvsøskende og papsøskende. Blandt de 1-årige har 53 pct. helsøskende, og 18 pct. har halvsøskende, mens kun 1 pct. har papsøskende. Af de 17-årige har 79 pct. helsøskende, 28 pct. har halvsøskende, og 13 pct. har papsøskende.

Figur 2.4.3 Børn fordelt på alder og antal søskende.
1. januar 2001

Figur 2.4.4 Børn fordelt på alder og søskendetyper, alle søskende.
1. januar 2001

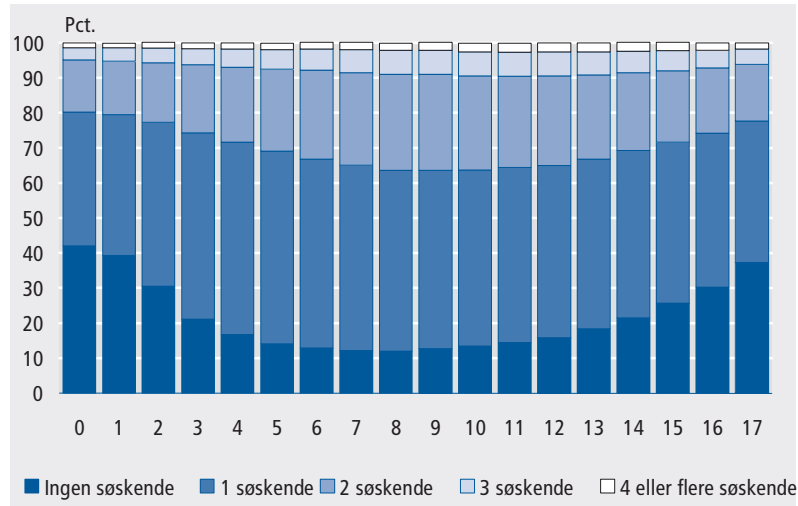
Næsten alle 7-8-årige bor sammen med søskende

Andelen af børn, der bor sammen med søskende, er størst blandt de 7-8-årige. Af dem bor 88 pct. sammen med søskende, mens andelen af 0-årige og 17-årige, der bor sammen med søskende, er omkring 60 pct.

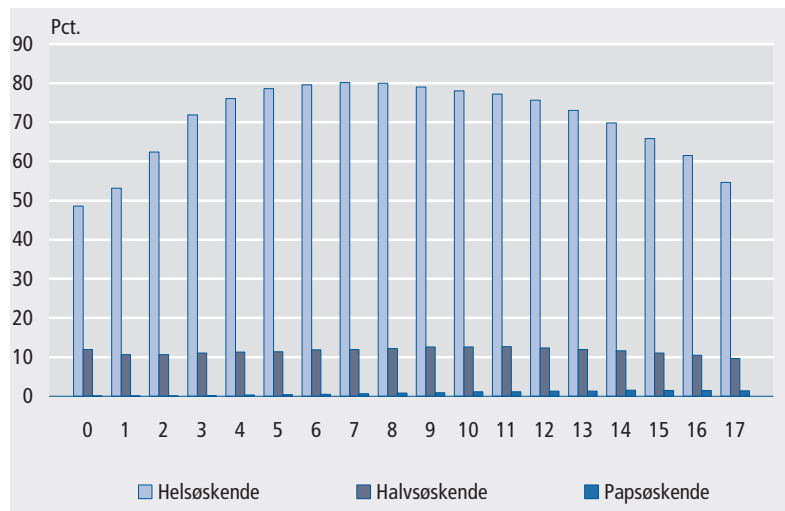
Flest børn bor sammen med helsøskende

80 pct. af de 7-årige bor sammen med helsøskende, mens 53 pct. af de 1-årige og 55 pct. af de 17-årige bor sammen med helsøskende. Andelen af børn, der bor sammen med deres halvsøskende, svinger mellem 10 og 12 pct., og andelen af børn, der bor sammen med papsøskende, er størst for de 16-årige (1,5 pct.).

Figur 2.4.5 Børn fordelt på alder og antal søskende de bor sammen med. 1. januar 2001

Figur 2.4.6 Børn fordelt på alder og søskendetyper de bor sammen med. 1. januar 2001

Tvillinger, trillinger og firlinger

Tvillinger, trillinger og firlinger er opgjort som børn født af samme mor med højst få dages mellemrum. I statistikken har kun børn, der har overlevet deres første årsskifte kunnet medtages, så der er en lille undervurdering i antallet af børn, der er født ved flerfoldsfødsler.

Flere flerfødsler

Andelen af børn, der er blevet født ved flerfødsler, er steget de senere år som følge af fertilitetsbehandlinger. Andelen er på knap 2 pct. af de 17-årige og op mod 4 pct. af de 1-årige.

Tabel 2.4.3

Tvillinger, trillinger og firlinger fordelt på alder og i pct. af årgangen. 1. januar 2001

	Tvillinger	Trillinger	Firlinger	I alt pct. af årgange
	antal børn			pct.
I alt	31 591	949	44	2,81
0 år	2 446	57	0	3,73
1 år	2 432	66	0	3,74
2 år	2 403	66	4	3,70
3 år	2 349	73	4	3,55
4 år	2 358	96	4	3,58
5 år	2 170	104	0	3,19
6 år	2 230	93	4	3,26
7 år	1 984	68	8	2,98
8 år	1 806	69	8	2,70
9 år	1 638	48	4	2,54
10 år	1 395	51	4	2,20
11 år	1 302	45	0	2,11
12 år	1 333	27	0	2,21
13 år	1 237	18	0	2,13
14 år	1 152	20	0	2,01
15 år	1 170	18	0	2,08
16 år	1 130	15	0	2,08
17 år	1 056	15	4	1,98

2.5 17-åriges søskende gennem hele barndommen

Næsten alle har boet med søskende

Blandt de 17-årige i 2001 bor 62 pct. aktuelt sammen med søskende, men næsten alle 17-årige har på et eller andet tidspunkt i deres liv boet sammen med søskende. Kun 9 pct. har aldrig boet sammen med søskende, og kun 4 pct. af de 17-årige har aldrig haft søskende.

Hver femte 17-årig har haft papsøskende

Kun 13 pct. af de 17-årige har aktuelt papsøskende, men gennem deres livsforløb har 22 pct. haft papsøskende, og 4 pct. af dem har på et eller andet tidspunkt boet sammen med en eller flere papsøskende.

I alt 80 pct. af de 17-årige har helsøskende og 58 pct. af dem har kun haft helsøskende, mens 22 også har haft andre typer søskende. 70 pct.

af de 17-årige har kun boet sammen med deres helsøskende, mens 10 pct. af dem der har helsøskende også har boet sammen med andre typer af søskende.

Tabel 2.5.1 Søskenkombination for 17-årige pr. 1. januar 2001 hele deres liv

	Har haft i alt	Har boet med
	pct.	
I alt	100	100
Ingen søskende	4	9
Helsøskende	58	70
Halvsøskende	6	10
Hel- og halvsøskende	9	7
Papsøskende	1	0
Hel- og papsøskende	6	2
Halv- og papsøskende	8	1
Hel-, halv- og papsøskende	7	1

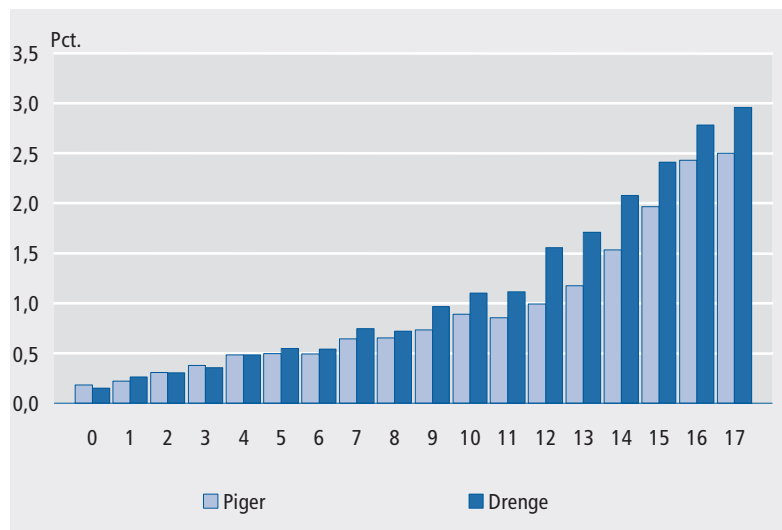
2.6 Børn anbragt uden for hjemmet

2 pct. af alle under 18 år har været anbragt uden for hjemmet

21.350 børn under 18 år med bopæl i landet pr. 1. januar 2000 havde ved de sociale myndigheders mellemkomst været anbragt uden for eget hjem - det svarer til 2 pct. af alle børn under 18 år. Af de 21.350 børn var 11.500 anbragt uden for hjemmet pr. 1. januar 2000.

Figur 2.6.1

Andelen af årgangene for henholdsvis drenge og piger, som er anbragt uden for eget hjem. 1. januar 2000

Årsager til anbringelse kan være mange. Der kan være tale om sygdom eller handicap hos forældre eller hos barnet. Der kan være sociale årsager. Der kan være tale om børn, der ikke har forældre, fordi de er døde, og børn, der er kommet til landet som uledsagede flygtningebørn.

Tabel 2.6.1 **Børn pr. 1. januar 2000, der er eller har været anbragt uden for eget hjem**

Alder	Piger		Drenge		I alt
	Er anbragt	Har været	Er anbragt	Har været	
	antal børn				
I alt	5 033	4 369	6 471	5 477	21 350
0 år	60	10	52	7	129
1 år	73	38	89	35	235
2 år	100	56	105	55	316
3 år	126	75	125	66	392
4 år	161	89	170	97	517
5 år	172	100	200	113	585
6 år	172	135	198	129	634
7 år	216	134	265	176	791
8 år	221	141	259	174	795
9 år	239	201	330	245	1 015
10 år	286	215	373	266	1 140
11 år	267	286	365	346	1 264
12 år	297	324	493	427	1 541
13 år	335	373	520	459	1 687
14 år	436	413	622	529	2 000
15 år	549	486	702	611	2 348
16 år	655	575	784	775	2 789
17 år	668	718	819	967	3 172

Drenge oftere anbragt

Drengene er i overtal blandt børn, der er eller har været anbragt uden for hjemmet, idet der er 11.948 drenge og 9.402 piger, der har været eller er anbragt uden for hjemmet.

Flest ældre børn anbragt

Der er flest anbragte børn i de ældre aldersgrupper. Blandt de 1-årige er der en kvart procent eller 70 piger og 90 drenge, der er anbragt pr. 1. januar 2000, mens andelen for de 17-årige stiger til 3 pct. eller 670 piger og 820 drenge.

Andelen af anbragte drenge er også forholdsmæssigt større end andelen af de anbragte piger. I alt er 1,1 pct. af alle drenge anbragt, mens 0,9 pct. af alle piger er anbragt.

6 pct. af alle 17-årige har været anbragt

Af de i alt 56.000 17-årige er eller har knap 6 pct. været anbragt uden for eget hjem pr. 1. januar 2000.

Få anbragte børn er indvandrere eller efterkommere

En meget lille del af de anbragte børn er indvandrere eller efterkommere. Men indvandrere er overrepræsenterede blandt de anbragte børn. Dette kan skyldes de uledsagede flygtningebørn.

Da der ikke er oplysninger om anbringelsesårsagen, kan det nøjagtige tal for antallet af uledsagede flygtningebørn ikke gøres op. Der er imidlertid 150 indvandrerbørn, der er eller har været anbragt, og som mangler oplysning om forældre. Af disse børn er 143 mellem 7 og 17 år. Disse børn kan være uledsagede flygtningebørn.

Tabel 2.6.2 Børn pr. 1. januar 2000 fordelt efter anbringelse udenfor eget hjem og herkomst

	Indvandrere	Efterkommere	Øvrige	I alt
	pct.			
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0
Er anbragt	1,3	0,5	1,0	1,0
Har været anbragt	1,1	1,0	0,8	0,9
Har aldrig været anbragt	97,6	98,5	98,1	98,1

Andelen af efterkommerbørn på 0,5 pct. der er anbragt pr. 1. januar 2000, er mindre end andelen blandt gruppen af øvrige børn, mens de udgør en lidt større andel af børn, der tidligere har været anbragt uden for hjemmet.

Tabel 2.6.3 Børn pr. 1. januar 2000 fordelt efter anbringelse udenfor eget hjem og oprindelsesland

	Mere udviklede lande	Mindre udviklede lande	Danmark	I alt
	pct.			
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0
Er anbragt	1,0	0,7	1,0	1,0
Har været anbragt	1,1	1,0	0,8	0,9
Har aldrig været anbragt	97,9	98,2	98,1	98,1

Relativt flere børn fra mere udviklede lande anbragt

En procent af alle børn er anbragt, og andelen af børn med oprindelse i mere udviklede lande (efter FN's definition hovedsageligt Europa og Nordamerika, se kapitel 1) og Danmark er lige stor, mens den er lidt lavere for børn med oprindelse i mindre udviklede lande. For børn, der har været anbragt, er andelen størst for børn med oprindelse i de mere udviklede lande, næststørst for børn med oprindelse i mindre udviklede lande og mindst for børn med oprindelse i Danmark.

De fleste er anbragt i kort tid

De fleste af de børn, der er eller har været anbragt uden for hjemmet, har kun været det i kortere tid. 1.000 eller 5 pct. har været anbragt i over ti år, mens 9.000 eller 42 pct. har været anbragt i under et år.

8 pct. har været anbragt tre fjerdedel af deres liv

Der er 8 pct. af børn, der er eller har været anbragt, der har været anbragt over tre fjerdedele af deres levetid, mens 68 pct. har været anbragt under en fjerdedel af deres levetid. Der er ikke mærkeligt en forholdsvis større andel af de yngre børn, der har været anbragt over tre fjerdedele af deres levetid, end der er af de ældre børn.

Tabel 2.6.4 Anbragte børn pr. 1. januar 2000 fordelt efter alder og anbringelsestid i procent af levetid

Alder	0-25 pct.	26-50 pct.	51-75 pct.	76-100 pct.	I alt
antal børn					
I alt	14 523	3 266	1 803	1 758	21 350
0 år	17	18	25	69	129
1 år	64	49	38	84	235
2 år	118	57	54	87	316
3 år	152	87	73	80	392
4 år	224	118	72	103	517
5 år	278	130	81	96	585
6 år	351	112	79	92	634
7 år	440	146	102	103	791
8 år	473	142	88	92	795
9 år	625	181	112	97	1 015
10 år	721	203	123	93	1 140
11 år	853	202	117	92	1 264
12 år	1 091	242	114	94	1 541
13 år	1 201	249	125	112	1 687
14 år	1 468	287	135	110	2 000
15 år	1 773	330	135	110	2 348
16 år	2 176	326	156	131	2 789
17 år	2 498	387	174	113	3 172

Også de 17-årige har gennemgående været anbragt i forholdsvis kort tid, idet 38 pct. har været anbragt i under et år, og kun 7 pct. har været anbragt i over ti år.

Tabel 2.6.5 17-årige pr. 1. januar 2000, som er eller har været anbragt udenfor eget hjem, efter køn og varighed

	Under 1 år	1-2 år	3-5 år	6-10 år	Over 10 år	I alt
antal						
I alt 17-årige	1 196	589	820	338	229	3 172
Piger	582	247	331	130	96	1 386
Drenge	614	342	489	208	133	1 786

De fleste har været anbragt én sammenhængende periode

Den tid, børnene har været anbragt, kan dække over flere anbringelser. Her kan det ikke opgøres, hvor mange gange børn skifter anbringelsessted, men det kan opgøres, hvor mange ophold mellem anbringelserne, der har været af mindst en måneds varighed. 74 pct. af børnene har kun været anbragt i én periode, mens 17 pct. har haft ét ophold ophold mellem anbringelserne og en halv pct. af børnene har været anbragt i mindst fem perioder. Ser man alene på de 17-årige har 68 pct. af dem kun haft én anbringelsesperiode, mens 1 pct. har haft fem eller flere anbringelsesperioder.

Tabel 2.6.6 Børn der er eller har været anbragt udenfor hjemmet pr. 1. januar 2000 fordelt efter alder og antal ophold mellem anbringelserne

	Antal ophold mellem anbringelserne						I alt
	0	1	2	3	4	Over 4	
	antal børn						
I alt	15 861	3 670	1 085	442	179	113	21 350
0 år	128	1	0	0	0	0	129
1 år	232	2	1	0	0	0	235
2 år	305	10	1	0	0	0	316
3 år	354	37	1	0	0	0	392
4 år	451	63	3	0	0	0	517
5 år	509	69	7	0	0	0	585
6 år	543	76	12	2	1	0	634
7 år	643	122	23	2	1	0	791
8 år	650	120	23	1	1	0	795
9 år	798	175	36	6	0	0	1 015
10 år	878	198	53	8	3	0	1 140
11 år	955	239	42	21	3	4	1 264
12 år	1 112	318	74	29	8	0	1 541
13 år	1 212	303	106	50	9	7	1 687
14 år	1 380	391	133	58	28	10	2 000
15 år	1 651	426	150	69	30	22	2 348
16 år	1 902	528	193	93	39	34	2 789
17 år	2 158	592	227	103	56	36	3 172

Flest børn kommer i familiepleje

Familiepleje er det anbringelsessted, der modtager den største andel af de anbragte børn. 45 pct. har senest været anbragt i familiepleje, og 34 pct. har senest været anbragt på døgninstitution. For de yngste børn har plejefamilien også været det mest brugte anbringelsessted, idet 62 pct. af de 0-6-årige har været i familiepleje. De fleste 15-17-årige har været anbragt på døgninstitution, på kost- eller efterskole eller socialpædagogisk opholdssted.

Tabel 2.6.7 Anbragte børn pr. 1. januar 2000 fordelt efter seneste anbringelsessted og alder

	0-6 år	7-11 år	12-14 år	15-17 år	I alt
	antal børn				
I alt	2 808	5 005	5 228	8 309	21 350
Familiepleje	1 732	2 736	2 484	2 552	9 504
Døgninstitution	978	1 919	1 850	2 545	7 292
Sygehus	1	8	6	7	22
Socialpædagogisk opholdssted	88	290	497	1 033	1 908
Kost eller efterskole	8	51	383	1 645	2 087
Eget værelse eller pension	1	1	4	467	473
Skibsprojekt	-	-	4	60	64

Relativt flere anbragte børn har mistet deres forældre

De fleste af de børn, der er anbragt uden for hjemmet, har begge deres forældre, men for 0,3 pct. af dem, findes der ingen oplysninger om deres forældre. Der er en forholdsvis større andel af de børn, der er eller har været anbragt uden for hjemmet, der har mistet en eller begge forældre end blandt andre børn. Knap 11 pct. af børnene, der er anbragt, har oplevet, at en eller begge forældre er døde, mens kun 1,7 pct. af alle børn er i samme situation.

Tabel 2.6.8 Børn pr. 1. januar 2000 fordelt efter anbringelse udenfor eget hjem og forældre

	Har begge forældre	Død far	Død mor	Far og mor døde	Ingen oplyst far og mor	I alt
	pct.					
I alt	98,3	1,1	0,4	0,0	0,1	100,0
Er anbragt	89,4	6,4	3,5	0,4	0,3	100,0
Har været anbragt	87,0	6,2	5,3	0,9	0,7	100,0
Har aldrig været anbragt	98,5	1,0	0,4	0,0	0,1	100,0

Anbragte børn har mange søskende...

Børn, der er eller har været anbragt uden for hjemmet, har flere søskende end andre børn. Hvor 2 pct. af alle børn har mere end fem søskende, gælder det for 31 pct. af børnene, der er eller har været anbragt.

... især halv- og papsøskende...

Færre af de børn, der er eller har været anbragt, end af andre børn, har helsøskende. Kun 53 pct. mens 75 pct. af alle børn har helsøskende. Derimod har 66 pct. af børnene, der er eller har været anbragt, halvsøskende mod 24 pct. af alle børn. 57 pct. af børnene, der er eller har været anbragt, har papsøskende mod 7 pct. af alle børn.

Tabel 2.6.9 Børn pr. 1. januar 2000 fordelt efter anbringelse udenfor eget hjem og søskendekombination 31. december 1999

	Alle børn	Børn der er eller har været anbragt	Alle 17-årige	17-årige der er eller har været anbragt
	pct.			
I alt	100	100	100	100
Ingen søskende	12	6	7	5
Helsøskende	61	17	60	3
Halvsøskende	10	11	10	11
Hel- og halvsøskende	10	10	10	20
Papsøskende	1	4	1	26
Hel- og papsøskende	2	8	4	7
Halv- og papsøskende	2	27	4	11
Hel-, halv- og papsøskende	2	18	4	17

...og deres søskende har ofte også været anbragt

Der er mange af de børn, som er eller har været anbragt, der har søskende, som også er eller har været anbragt. 42 pct. af de børn, der kun har én søster eller bror, har også haft søsteren eller broderen anbragt uden for hjemmet. Andelen er stigende med antallet af søskende, så 84 pct. af de børn, der har over fem søskende, har også haft søskende, der har været anbragt uden for hjemmet.

Tabel 2.6.10 Anbragte børn pr. 1. januar 2000 fordelt efter om de har søskende, der også har været anbragt

	Antal søskende							I alt
	Ingen	1	2	3	4	5	Over 5	
I alt	1 270	2 743	3 181	2 969	2 466	2 170	6 551	21 350
Har anbragte søskende	-	1 163	1 636	1 835	1 645	1 577	5 502	13 358
Har ingen anbragte søskende	1 270	1 580	1 545	1 134	821	593	1 049	7 992

Social baggrund

Svært at opgøre børnenes familiebaggrund

Det er svært at opgøre familiebaggrunden for børn, der er anbragt uden for hjemmet, idet statistikken ikke kan vise, hvordan kontakten til forældrene er. I opgørelserne er moderens situation valgt som et udtryk for børnenes familiebaggrund.

Nedenfor er moderens sociale baggrund for året 1999 vist både for de børn, der er eller har været anbragt, og som sammenligningsgrundlag også for de børn, der aldrig har været anbragt.

Tabel 2.6.11 Børn pr. 1. januar 2000 fordelt efter anbringelse udenfor eget hjem og moderens uddannelse 1999

	Grundskole	Gymnasium	Erhvervsfaglig / Kort videregående	Mellemlang videregående	Bachelor / Lang videregående	I alt
	pct.					
I alt	30	7	40	18	6	100
Er anbragt	76	2	17	4	1	100
Har været anbragt	66	3	22	8	1	100
Har aldrig været anbragt	29	7	40	18	6	100

Mødrene til anbragte børn har korte uddannelser

Sammenlignet med børn, der aldrig har været anbragt uden for hjemmet, har en langt større andel af de børn, der er eller har været anbragt, en mor med grundskolen som højeste uddannelse. Hvor 64 pct. af alle

børns mødre har en erhvervsuddannelse eller en længere uddannelse, er det kun 22 pct. af mødre til børn, der er anbragt, og 31 pct. af mødre til børn, der har været anbragt uden for hjemmet.

Anbragte børns mødre har lave indkomster

Mødrene til anbragte børn har en lavere indkomst end andre mødre. Af mødre til anbragte børn ligger 21 pct. i 1. kvartil, dvs. i den fjerdedel af befolkningen, der har den mindste indkomst, mens det kun gælder 8 pct. af mødre til børn, der aldrig har været anbragt.

I den anden ende af indkomstskaalen er der 4 pct. af mødre til børn, der er anbragt, der ligger i 4. kvartil, dvs. i den del af befolkningen, der har den største indkomst, mens det samme gælder for hele 19 pct. af mødre til børn, der aldrig har været anbragt.

Tabel 2.6.12 Børn pr. 1. januar 2000 fordelt efter anbringelse udenfor eget hjem og moderens indkomst 1999

	Kvartaler					I alt
	Uoplyst	1.kvartil	2.kvartil	3.kvartil	4.kvartil	
	pct.					
I alt	1	8	31	41	19	100
Er anbragt	7	21	54	14	4	100
Har været anbragt	5	16	53	20	6	100
Har aldrig været anbragt	1	8	31	41	19	100

En større andel af mødre til anbragte børn modtager midlertidige overførselsindkomster

Der er en større andel af mødre til anbragte børn, der modtager midlertidig overførselsindkomst, og de gør det i længere tid end mødre til børn, der ikke har været anbragt uden for hjemmet. Af mødre til børn, der er anbragt uden for hjemmet, har 58 pct. modtaget midlertidig sociale overførselsindkomst i form af arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge eller kontanthjælp, og 40 pct. har gjort det i over tre kvartaler i 1999. Til sammenligning er der 42 pct. af mødre til børn, der ikke har været anbragt, der har modtaget midlertidige overførselsindkomster, og 14 pct. har gjort det i over tre kvartaler.

Tabel 2.6.13 Børn pr. 1. januar 2000 fordelt efter anbringelse udenfor eget hjem og moderens antal påbegyndte kvartaler med midlertidig overførselsindkomst 1999

	Kvartaler					I alt
	Ingen	1	2	3	4	
	pct.					
I alt	57	14	8	6	14	100
Er anbragt	42	7	5	6	40	100
Har været anbragt	41	9	6	6	38	100
Har aldrig været anbragt	58	14	8	6	14	100

Mødre til anbragte børn har i langt højere grad overførselsindkomster og pension som hovedindkomstkilde end mødre til børn, der ikke har

været anbragt uden for hjemmet. Af mødrene til anbragte børn har 64 pct. disse to hovedindkomstkilder, mens det kun er 18 pct. af mødrene til børn, der ikke har været anbragt.

Tabel 2.6.14 **Børn pr. 1. januar 2000 fordelt efter anbringelse udenfor eget hjem og moderens hovedindkomstkilde 1999**

	Løn/ Selvstændig	Overførsels- indkomst	Førtids- pension	Uoplyst/ SU	I alt
	pct.				
I alt	76	17	2	5	100
Er anbragt	26	40	24	10	100
Har været anbragt	37	37	18	8	100
Har aldrig været anbragt	77	16	2	5	100

Omvendt er det kun 26 pct. af mødrene til anbragte børn, der har løn eller overskud af selvstændig virksomhed som hovedindkomstkilde, mens det gælder 77 pct. af mødrene til ikke-anbragte børn.

2.7 Børn med forældre, der har begået lovovertrædelser

En tredjedel af alle børns forældre har begået lovovertrædelser

En tredjedel af alle børn - eller 363.000 børn - har forældre, hvor enten faderen, moderen eller begge forældre er dømt for mindst én lovovertrædelse i barnets levetid. En eller begge forældre har overtrådt enten straffelov, færdselslov eller særlove - og kendt skyldige i lovovertrædelse. Lovovertrædelserne er opgjort som den alvorligste lovovertrædelse en af forældrene har begået i barnets levetid (straffeloven betragtes som alvorligst, dernæst færdselsloven og endelig særlovene).

Forældres lovovertrædelser er opgjort med udgangspunkt i børnene, således at forældre med lovovertrædelser, tæller med for hvert barn de har og med de lovovertrædelser, de har begået i barnets levetid.

Næsten en kvart million børns forældre, har overtrådt færdselsloven...

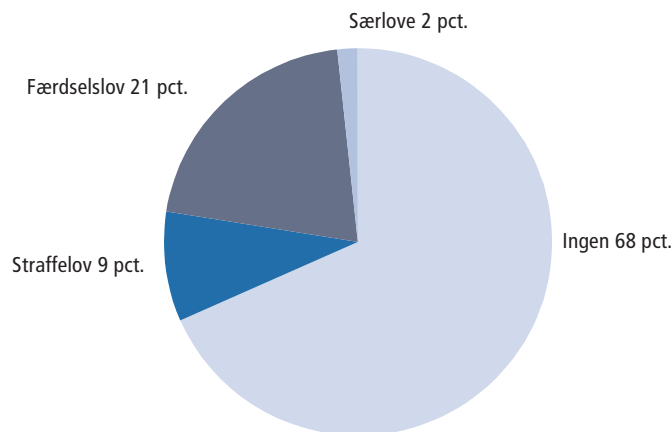
For hovedparten af de børn, hvis forældre var dømt for lovovertrædelser, var forældrenes alvorligste forseelse overtrædelser af færdselsloven. I alt havde 241.000 eller to trediedele af børnene forældre, der havde overtrådt færdselsloven. En meget stor del af færdselslovsovertrædelserne er hastighedsovertrædelser, mens en mindre del er de mere alvorlige overtrædelser som spirituskørsel eller færdselsuheld med personskade, som kan betyde store bøder og frihedsstraf.

...og for 104.000 børn har forældrene overtrådt straffeloven

For næsten 30 pct. af børnene, hvis forældre er dømt for lovovertrædelser, har forældrene overtrådt straffeloven - dvs. sædeligheds-, volds- eller ejendomsforbrydelser (fx indbrud, tyveri, dokumentfalsk).

Endvidere har 5 pct. af børnene forældre, der er dømt for overtrædelser af særlove (fx politivedtægten, våbenloven, lov om euforiserende stoffer, skatte- og miljølove mv.).

Figur 2.7.1 Børn pr. 1. januar 2000 fordelt efter forældrenes alvorligste lovovertrædelse i barnets levetid

Overtrædelse af straffeloven er mest ligeligt fordelt mellem forældrene. For de børn, hvis forældre som alvorligste overtrædelse har overtrådt straffeloven, er det oftere begge forældre, der har en afgørelse, end for de børn hvis forældre har overtrådt færdsselsloven eller særlovene. For 26 pct. af de børn, hvis forældre har overtrådt straffeloven, har begge gjort det, mens det samme kun gælder for 8 pct. af de børn, hvis forældre har overtrådt færdsselsloven og 2 pct. af de børn hvis forældre har overtrådt særlovene.

Mest fædrene

Uanset hvilke love forældrene har overtrådt, er det faderen, der oftest har overtrådt loven. Fordelingen af forældrene, der har overtrådt straffeloven er 87 pct. af fædrene og 39 pct. af mødre, mens fordelingen for færdsselsloven er hhv. 87 pct. og 21 pct. og for særlovene hhv. 92 pct. og 10 pct.

Tabel 2.7.1 Børn pr. 1. januar 2000, hvis forældre har begået lovovertrædelser, efter overtrædelsens art

	Far	Mor	Far og mor	I alt	Antal
	pct.				
I alt	74	13	13	100	363 007
Straffelov	61	13	26	100	103 712
Færdsselslov	79	13	8	100	240 665
Særlove	90	8	2	100	18 630

De sanktioner, børnenes forældre har fået for deres overtrædelser af straffelov, færdsselslov eller særlove, strækker sig fra de alvorligste straffe, som ubetinget frihedsstraf (hæfte eller fængsel) over betinget frihedsstraf til bøder og andet. Straffen er her opgjort som den alvorligste straf, forældrene har fået i barnets levetid.

Hver fjerde barns forældre har fået bøde

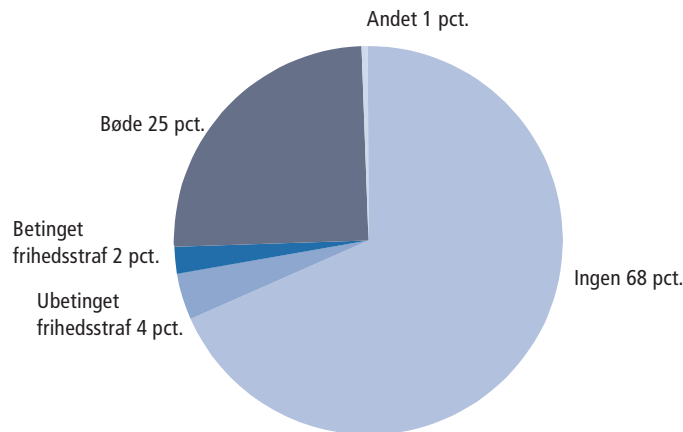
Bøde er den almindeligste straf. 25 pct. af alle børn har forældre, hvor i hvert tilfælde én af dem har fået en bødestraf. Bødestrafen gives hovedsagelig for overtrædelserne af færdselsloven, hvor mere end 90 pct. af sanktionerne er bøder.

4 pct. af børnene har forældre med ubetinget frihedsstraf...

4 pct. af alle børn har forældre, hvor mindst den ene var idømt ubetinget frihedsstraf. Det er de alvorligere overtrædelser, som fx vold, sædelighedsforbrydelser, røveri, dokumentfalsk, underslæb, indbrud, spirituskørsel o. lign., der ofte straffes med ubetinget frihedsstraf, mens fx tyveri mest straffes med bøde. De fleste frihedsstraffe idømmes for overtrædelser af straffeloven. Ubetinget frihedsstraf er den alvorligste sanktion, idet straffen skal afsones.

Figur 2.7.2

Børn pr. 1. januar 2000 efter forældrenes alvorligste straf i barnets levetid

.... og 2 pct. har forældre med betinget frihedsstraf

Tilsvarende har 2 pct. af børnene forældre, hvor mindst en af forældrene har været idømt en betinget frihedsstraf. Betingede frihedsstraffe gives for de samme forseelser som kan give ubetinget frihedsstraf, men for en knap så alvorlig forseelse eller hvor der er tale om førstegangsforselser. Ved betingede frihedsstraffe sker afsoningen kun, hvis den dømte i prøvetiden overtræder de givne betingelser.

44.000 børn har forældre med ubetinget frihedsstraf

Af de 44.200 børn, der har oplevet at en eller begge forældre har fået en ubetinget dom, har 28 pct. af børnene oplevet, at begge deres forældre har siddet i fængsel. For næsten alle (97 pct.) har faderen fået en ubetinget dom, mens 31 pct. af børnene har mødre, der har fået en dom.

For de 24.700 børn, hvis forældre har fået en betinget dom, har 37 pct. af mødrene fået en dom, mens kun knap en fjerdedel af børnene har mødre, der har fået en bøde.

Børn, hvis forældre har begået lovovertrædelser, bor ikke så ofte sammen med begge forældre, som børn, hvis forældre ikke har begået lov-

overtrædelser. 81 pct. af alle de børn, hvis forældre ikke har begået lovovertrædelser, boede sammen med begge forældre.

Tabel 2.7.2 Børn pr. 1. januar 2000, hvis forældre har begået lovovertrædelser, efter straffens art

	Far	Mor	Far og mor	I alt	Antal
	pct.				
I alt	74	13	13	100	363 007
Ubetinget frihedsstraf	69	3	28	100	44 233
Betinget frihedsstraf	63	11	26	100	24 654
Bøde	76	14	10	100	286 307
Andet	73	25	2	100	7 813

Ved alvorligere straffe bor færre børn med begge forældre

Har én eller begge barnets forældre fået en bøde, bor 70 pct. af børnene sammen med begge forældre. Hvis derimod en eller begge forældre har fået en frihedsstraf, bor langt færre af børnene sammen med begge forældre. Således bor kun 38 pct. af de børn, hvor én eller begge forældre har fået en betinget frihedsstraf, sammen med begge forældre og hvor én eller begge forældre har fået en ubetinget frihedsstraf, er der kun tale om 27 pct.

Børn af forældre med ubetinget frihedsstraf er oftere udeboende

Børn, hvis forældre har fået en frihedsstraf i barnets levetid, er langt oftere udeboende end andre børn. Hvor 1 pct. af de børn, hvis forældre ikke har begået lovovertrædelser, er udeboende, er der tale om 8 pct. af de børn, hvis forældre har fået en frihedsstraf. Især hvor moderen har fået en frihedsstraf er mange af børnene udeboende. Således ligger andelen af udeboende på 13 pct., hvor kun moderen har fået en frihedsstraf og på 5 pct., hvor kun faderen har fået en frihedsstraf.

Tabel 2.7.3 Børn pr. 1. januar 2000 fordelt efter forældre med eller uden lovovertrædelser og familietype

	Forældre uden lovovertrædelser	Bøde	Betinget frihedsstraf	Ubetinget frihedsstraf	Alle børn
	pct.				
I alt	100	100	100	100	100
Far og mor	81	70	38	27	75
Enlig mor	11	16	33	38	14
Mor og partner	5	9	17	21	7
Enlig far	1	2	4	3	2
Far og partner	1	1	2	2	1
Udeboende	1	1	6	9	1

Kun 37 pct. af de børn, hvor kun faderen har fået en frihedsstraf, bor sammen med ham den 1. januar 2000, mens derimod 74 pct. af børnene, hvor kun moderen har fået frihedsstraf bor sammen med hende.

Hvor begge forældre har fået frihedsstraf bor 78 pct. sammen med moderen og 32 pct. med faderen, mens kun 24 pct. bor sammen med begge forældre.

Tabel 2.7.4 Børn pr. 1. januar 2000, hvis forældre har fået frihedsstraf, efter familietype

	Far med frihedsstraf	Mor med frihedsstraf	Far og mor med frihedsstraf	I alt forældre med frihedsstraf	Antal
	pct.				
I alt	100	100	100	100	68 887
Far og mor	34	28	24	31	21 126
Enlig mor	37	32	36	36	25 047
Mor og partner	21	14	18	20	13 628
Enlig far	2	8	5	4	2 413
Far og partner	1	5	3	2	1 303
Udeboende	5	13	15	8	5 370

Halvdelen af frihedsstraffene var under en måned

I alt 44.200 børn har været berørt af, at deres forældre i kortere eller længere tid har været væk fra hjemmet, fordi de har fået en eller flere ubetingede frihedsstraffe. Længden af frihedsstraffene er her opgjort som summen af de dage, der er indgået i samtlige de ubetingede frihedsstraffe, barnets forældre har modtaget i barnets levetid.

Tabel 2.7.5 Børn pr. 1. januar 2000, hvis forældre har fået ubetinget frihedsstraf, efter samlet varighed af straf gennem barnets levetid

	Far med lovovertrædelser	Mor med lovovertrædelser	Både far og mor med lovovertrædelser	I alt
	antal			
I alt	30 614	1 148	12 471	44 233
	pct.			
I alt	100	100	100	100
Under 1 måned	49	68	35	46
1-3 måneder	23	17	22	22
3 måneder-1 år	16	8	20	17
1-3 år	8	5	15	10
3-6 år	2	1	6	3
Over 6 år	1	1	3	2

6.600 børn har forældre med frihedsstraf på et år eller mere

Omkring halvdelen af børnene har forældre, der har haft ubetingede frihedsstraffe af en samlet varighed på under én måned i barnets levetid, og for to tredjedele af børnene oversteg forældrenes frihedsstraffe ikke tre måneders varighed tilsammen, mens lidt over 30 pct. af børnene har haft en forælder, der i barnets levetid sad i fængslet i over 3 måneder. 6.600 børn har haft en forælder i fængsel i over et år og næsten 2.200 har oplevet, at en forælder sad i fængsel i over 3 år.

5.300 eller 12 pct. af de lidt over 44.200 børn, hvor en forælder har afsonet frihedsstraf i barnets levetid, er den 1. januar 2000 under 5 år gamle, og 12.200 eller knap 30 pct. er 5 - 9 år, mens 26.600 eller lidt over 60 pct. af børnene er 10 - 17 år.

Tabel 2.7.6 Børn pr. 1. januar 2000, hvis forældre har fået ubetinget frihedsstraf i barnets levetid, efter samlet varighed af straf gennem barnets levetid

	0-4 år	5-9 år	10-14 år	15-17 år	I alt
	antal				
I alt	5 328	12 216	16 169	10 520	44 233
	pct.				
I alt	100	100	100	100	100
Under 1 måned	42	43	46	49	46
1-3 måneder	25	23	22	21	22
3 måneder-1 år	19	18	16	15	17
1-3 år	11	11	10	9	10
3-6 år	2	4	4	3	3
Over 6 år	1	1	2	2	2

70 pct. af de anbragte børn har forældre med lovovertrædelser

Af de 21.400 børn, der i 1999 var anbragt eller havde været anbragt uden for hjemmet, havde de 15.000 - svarende til knap 70 pct. - forældre, der havde begået lovovertrædelser. For ca. en tredjedel af de anbragte børn har kun faderen begået lovovertrædelser, og for lidt over en fjerdedel har begge forældre begået lovovertrædelser, mens det for knap 10 pct. alene var moderen, der havde begået lovovertrædelser.

Tabel 2.7.7 Børn pr. 1. januar 2000, der er eller har været anbragt udenfor hjemmet, efter forældrenes alvorligste lovovertrædelse og straf i barnets levetid

	Ubetinget frihedsstraf	Betinget frihedsstraf	Bøde	Andet	Ingen lovovertrædelse	I alt
	antal					
Anbragte børn i alt	5 954	2 531	5 803	540	6 522	21 350
Ingen lovovertrædelse	-	-	-	-	6 522	6 522
Far med lovovertrædelse	2 483	942	3 660	309	-	7 394
Mor med lovovertrædelse	280	486	1 043	207	-	2 016
Både far og mor med lovovertrædelse	3 191	1 103	1 100	24	-	5 418

6.000 anbragte børn har haft forældre i fængsel

I alt 6.000 eller lidt over en fjerdedel af alle anbragte børn har forældre, der i løbet af barnets levetid har fået ubetinget frihedsstraf, og 2.500 af de anbragte børns forældre har fået en betinget frihedsstraf.